

Scrutinul din turul doi al alegerilor locale din Moldova s-a îmbunătățit puțin însă rămân deficiențe serioase

CHIȘINĂU, 18 iunie – Procedurile din ziua turului doi al alegerilor locale din Moldova care s-a desfășurat ieri au arătat o îmbunătățire modestă în comparație cu primul tur de pe 3 iunie, a concluzionat misiunea internațională pentru observarea alegerilor a Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (BIDDO) și a Congresului Autorităților Locale și Regionale ale Consiliului Europei. Cu toate acestea, problemele majore identificate în timpul perioadei pre-electorale au persistat, în special caracterul părtinitor al mass-mediei și intimidarea candidaților.

„Deși am accentuat aceste deficiențe în comunicatul nostru privind primul tur, autoritățile relevante nu au luat nici o măsură de remediere înainte de turul doi” a relatat Ambasadorul Dieter Boden care a condus Misiunea de Observare a Alegerilor a BIDDO. „Rămâne o necesitate clară de rectificare a acestor probleme”.

Șeful delegației Congresului dna. Susan Bolam a adăugat: „Rămânem preocupați de faptul că standardul de administrare a secțiilor de votare a variat în mod considerabil: unele au fost bine administrate, însă o mare parte nu au fost. Este esențial a lua măsuri corespunzătoare pentru a îmbunătăți cunoașterea de către membrii secțiilor de votare a procedurilor electorale”.

Al doilea tur de scrutin s-a desfășurat pe 17 iunie pentru a alege 474 de primari, iar în nouă localități a avut loc votarea repetată pentru a alege primarii și consilierii deoarece rezultatele primului tur de scrutin care a avut loc pe 3 iunie au fost invalidate sau anulate, în unele cazuri datorită faptului că buletinele de vot conțineau date incorecte referitoare la concurenții electorali. Comisia Electorală Centrală (CEC) a anunțat al doilea tur de scrutin pe 7 iunie, oferind concurenților opt zile pentru desfășurarea campaniei electorale. La Chișinău, al doilea tur de scrutin a fost anunțat cu o zi mai târziu. Activitățile de campanie au fost foarte limitate.

Între cele două tururi, majoritatea partidelor de opoziție s-au angajat să se sprijine unul pe altul împotriva candidaților Partidului Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM) și să înființeze majorități necomuniste în consiliile locale și raionale. Partidul Democrației Sociale din Moldova, Partidul Social Democrat din Moldova și Uniunea Centristă din Moldova au anunțat că vor constitui fracțiuni comune în consilii. Ca și înaintea primului tur, observatorii au continuat să primească semnale de presiuni și intimidări ale candidaților și alegătorilor, inclusiv în Hîncești, Dubăsari, Bălți, Telenești, Florești și Rîșcani.

În urma scrutinului din 3 iunie, CEC a difuzat rezultatele preliminare în măsura în care acestea erau expediate de consiliile electorale de circumscripție. Procesul verbal al CEC cu rezultatele votării pentru primul tur, difuzat cu o întârziere de cinci zile pe 13 iunie, a fost incomplet, deoarece nu conținea informații detaliate referitoare la fiecare competiție electorală; în loc, au fost oferite date de la consiliile electorale de circumscripție de nivelul doi și informații agregate la nivel național. Tergiversarea publicării rezultatelor și informația incompletă au constituit un motiv de îngrijorare privind transparența procedurii de totalizare a rezultatelor.

În perioada anterioară turului doi, CEC nu a organizat campanii suplimentare de educare a alegătorilor pentru a îmbunătăți înțelegerea de către aceștia a procedurilor de vot. În ciuda erorilor

Pentru mai multe informații, vă rugăm să-l contactați pe Curtis Budden, BIDDO, + 48 609 522 266, curtis.budden@odhr.pl, sau Elena Piscopo, Congresul Consiliului Europei, + 33 388 413 121, elena.piscopo@coe.int

observate în primul tur, listele alegătorilor nu au fost puse la dispoziția publicului larg în majoritatea secțiilor de votare. Lipsa unor prevederi legale și a termenilor limită clar aplicabili pentru alegerile din turul doi a îngreunat pregătirile pentru turul doi și a rezultat în practici inconsecvente.

În perioada dintre cele două tururi, majoritatea posturilor de televiziune monitorizate, inclusiv postul *Moldova 1* care este finanțat de la bugetul de stat, au continuat să ofere o acoperire substanțială a autorităților statului în afara contextului de campanie, astfel repetându-se aceeași tendința constatată înainte de primul tur. Aceasta a avantajat candidații pro-guvernamentali și a limitat oportunitățile opoziției de a-și comunica mesajul electoratului în mod egal.

Activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului CCA a fost întreruptă în ultima săptămână înainte de turul doi de către o investigație efectuată de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) pe fundalul unor afirmații neconfirmate de luare de mită de către membrii CCA. Unul din cei patru membri reținuți ai CCA a fost pus sub acuzare și rămâne în detenție. Ceilalți doi au declarat public că reținerile puteau fi legate de avertizările făcute de CCA la adresa unor posturi de televiziune cu privire la difuzarea părtinitoare a acestora înainte de primul tur. CCCEC a respins aceste afirmații.

Între cei doi candidați la postul de primar al Chișinăului nu au avut loc dezbateri, deoarece candidatul PCRМ Veaceslav Iordan a hotărât să nu ia parte la acestea. Conform unei decizii a CCA, oponentul său, Dorin Chirtoacă a putut utiliza timpul său de antenă. Postul public de televiziune și *Euro TV* de asemenea au organizat dezbateri între candidații la postul de primar din alte regiuni ale țării.

Campania negativă a reapărut în mass-media prin difuzarea de spoturi împotriva ambilor candidați la primăria Chișinăului. Cele două foste publicații de stat, *Moldova Suverană* și *Nezavisimaia Moldova*, care au primit subvenții substanțiale de la bugetul de stat la sfârșitul lui 2006, l-au sprijinit în mod evident pe dl. Iordan și au publicat mai multe articole împotriva d-lui Chirtoacă, unele din ele având un caracter inflamator.

CEC, consiliile electorale de circumscripție și instanțele de judecată au primit un număr semnificativ de reclamații legate de primul tur, în care erau expuse un număr mare de probleme legate de votare, numărare și totalizarea rezultatelor. Unele solicitări din partea partidelor referitoare la numărarea repetată și anularea alegerilor au fost satisfăcute. În lipsa unor reglementări legale cu privire la condițiile și responsabilitățile de efectuare a numărării repetate, instanțele de judecată și consiliile electorale de circumscripție au folosit proceduri diferite. Consiliul electoral de circumscripție Chișinău a răspuns pozitiv la solicitarea de efectuare de numărări repetate; aceasta însă a tergiversat cu șapte zile totalizarea rezultatelor pe municipiu.

Ziua alegerilor a fost în general calmă. În general, observatorii au evaluat procesul de vot puțin mai bine decât pe 3 iunie, în special referitor la respectarea procedurilor. Cu toate acestea, aplicarea ștampilei pe versoul buletinului de vot imediat înaintea introducerii acestuia în urna de vot a diminuat din nou caracterul secret al alegerilor. Ca notă pozitivă, un procent mai mic de observatori au raportat prezența persoanelor neautorizate în incinta secțiilor de votare, încercări de a influența alegătorii sau tensiuni în secții de votare. Mai mult decât atât, au fost semnalate mai puține cazuri de vot în grup, iar un număr mai mare de secții de votare au fost deschise la timp. Numărul limitat de observații ale numărării voturilor au fost evaluate ceva mai pozitiv decât în primul tur. Cu toate acestea, observatorii au constatat din nou că multe birouri electorale ale secțiilor de votare au avut probleme privind stabilirea concordanței rezultatelor, iar procesele verbale ale rezultatelor deseori nu erau afișate în secțiile de votare.

Alegătorii din comuna Corjova de pe malul stâng al râului Nistru, aflată sub jurisdicția Moldovei, au fost din nou privați de dreptul de a vota de către miliția transnistreană care a folosit forța pentru a împiedica deschiderea secției de votare din această localitate.

Această declarație de presă trebuie citită împreună cu Comunicatul privind constatările și concluziile preliminare din 4 iunie. BIDDО va emite un raport final după aproximativ două luni de la încheierea procesului electoral, iar Congresul va vota asupra unui raport referitor la aceste alegeri în perioada ședinței următoare. Ambele instituții vor face de asemenea recomandări privind îmbunătățirile posibile ale procesului electoral.

*Acest comunicat este de asemenea disponibil în limbile moldovenească și rusă.
Singura versiune oficială a acestui document este cea în limba engleză.*